

IZLOŽBA "Počeci Gajnica" u galeriji Idealni grad

Kako je nastajao kvart u zapadnom dijelu Zagreba

piše Korana Sutlić

Svi koji vole industrijsku baštinu te ih zanimaju urbanističke perspektive razvoja gradskih naselja, kao i stare fotografije koje obično prate takve priče, moći će na izložbi "Počeci Gajnica: planiranje i izgradnja stambenog naselja tvornice Jedinstvo do sredine 1950-ih godina" doznati nešto o nastanku naselja smještenog na zapadnom ulazu u Zagreb.

Otvorenje izložbe je u ponedjeljak u galeriji Idealni grad u sklopu Centra za kulturu i obrazovanje Susedgrad. Izložba je nastala suradnjom tog centra i Muzeja grada Zagreba na projektu Zagrebačka industrijska baština: povijest, stanje, perspektive.

- Gradnja državnih poduzeća teške industrije i elektroindustrije, tzv. giganata, tada je predstavljala ideološku bazu privrednog i društvenog razvoja. Tvornica procesne opreme za kemijsku i prehrambenu industriju Jedinstvo jedan je od giganata izgrađenih u poratno doba. Uz puštanje u rad nove tvornice u Jankomiru izravno je povezan projekt izgradnje stambenog naselja zvanog Gajnice za radnike tog državnog poduzeća - navodi Goran Arčabić, autor koncepcije izložbe.

Naselje smješteno sjeverno od

PRODAVAONICE NASELJA

Stambeni objekti izgrađeni između 1948. i 1952. u velikoj su mjeri zadržali izvornost

tvornice, podno obronaka Zagrebačke gore, trebao je objediniti funkcije stanovanja, prehrane i opskrbe, obrazovanja, rekreacije i društvenog života stanovnika. Ambiciozan projekt osmišljen u Urbanističkom institutu Ministarstva komunalnih poslova Hrvatske iz 1949. predviđao je naselje za 5000 žitelja. Premda su sadržaji predviđeni projektom realizirani tek manjim dijelom, oni su postali jezgrom današnjeg naselja Gajnice. Do danas je sačuvana prepoznatljivost dijela naselja tvornice Jedinstvo, a stambeni objekti izgrađeni između 1948. i 1952. u velikoj su mjeri zadržali izvornost. Objekte u naselju projektirali su stručnjaci Arhitektonskog projektnog zavoda, među kojima se izdvajaju imena arhitekata Stjepana Gomboša, Ive Bartolića, Slavka Löwyja, Lavoslava Horvata i Milana Tomičića. 51